

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний університет

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

На тему «ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: СПЕЦИФІКА ОБЛІКУ ТА
ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ»

Виконала студентка 4 курсу, групи ОП-71-8а

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Городецька Марина Олександрівна

Керівник: к.е.н., доцент Серпенінова Ю.С.

Суми -2021 рік

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра на тему

«Програмне забезпечення: специфіка обліку та інвентаризації»

студентки Городецької Марини Олександрівни

Кваліфікаційна робота бакалавра містить – 52 сторінки, 8 таблиць, 13 рисунків, 10 додатків, список літератури із 30 найменувань.

Актуальність теми дослідження визначається тим, що програмне забезпечення є унікальною економічною категорією, основними властивостями якої є відсутність матеріальної форми, що пов'язано з домінантністю інтелектуальної складової, та наявністю неадитивного впливу на процес їхнього використання суб'єктами господарювання.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних і практичних аспектів обліку та інвентаризації програмного забезпечення, а також розробка шляхів їх удосконалення ТОВ «Сумигаз Збут».

Об'єктом дослідження є процес обліку та інвентаризації програмних продуктів ТОВ «Сумигаз Збут».

Предметом кваліфікаційної роботи є сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та інвентаризації програмного забезпечення.

Для написання даної роботи використовують такі методи: спостереження, порівняння, розрахунок, узагальнення, абстрагування, аналіз, синтез, системний, метод індукції та дедукції тощо.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

— ПЗ у бухгалтерському обліку та з метою здійснення оподаткування може прийматися як об'єкт: основних засобів, нематеріальних активів або роялті;

— завданням інвентаризації програмного забезпечення є: перевірка наявності відповідних носіїв, пояснень та інструкцій, реальності вартості програм, зарахованих на баланс; строків корисного використання та методу їх амортизації тощо;

Щодо інвентаризації програмного забезпечення розроблені наступні напрямки удосконалення:

- деталізовано робочий План рахунків із доданням аналітичних рахунків;
- розроблено методика відображення операцій з ліквідації умовно безкоштовного та пробного програмного забезпечення;
- запропоновано модель прогнозування інвентаризаційного процесу, враховуючи специфіку програмного забезпечення;
- охарактеризовано методичний підхід до відображення в бухгалтерському обліку результатів інвентаризації програмного забезпечення;
- запропоновано використовувати інформаційні технології у ході перевірки та посилення контролю за проведенням інвентаризації.

Запропоновані напрями вдосконалення покликані покращити ефективність ведення бухгалтерського обліку і здійснення процесу інвентаризації програмного забезпечення на підприємствах різних організаційно-правових форм.

Результати роботи пройшли апробацію, а саме: участь у всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці» та в Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики».

Ключові слова: ПЗ, облік програмного забезпечення, інвентаризація програмного забезпечення.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 52 сторінках, зокрема список використаних джерел із 30 найменувань, розміщений на 4 сторінках. Робота містить 8 таблиць, 13 рисунків, 10 додатків, розміщених на 17 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2021 рік

Рік захисту роботи – 2021 рік

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри

к.е.н., доцент

_____Ю.С. Серпенінова

“ ___ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА
на здобуття ступеню “бакалавр”

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» студентки 4 курсу, групи
ОП-71-8а
Городецької Марини Олександрівни

1.Тема роботи: “Програмне забезпечення: специфіка обліку та інвентаризації”, затверджена наказом від 12.04.2021 р. № 0175-VI

2.Термін подання студентом закінченої роботи «4» червня 2021 р.

3. Мета кваліфікаційної роботи бакалавра обґрунтування теоретичних і практичних аспектів обліку та інвентаризації програмного забезпечення, а також розробка шляхів їх удосконалення.

4. Об’єкт дослідження процес обліку та інвентаризації програмних продуктів.

5. Предмет дослідження сукупність теоретичних і практичних аспектів обліку та інвентаризації програмного забезпечення.

6. Кваліфікаційна робота бакалавра виконується на матеріалах ТОВ «Сумигаз Збут».

7. Орієнтовний план випускної роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

Розділ 1 «Теоретичні основи обліку програмного забезпечення».

Назва – термін подання

У розділі 1 обґрунтувати характеристику програмного забезпечення як об'єкту обліку; дослідити теоретичні засади проведення інвентаризації програмного забезпечення.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

Розділ 2 «Аналіз здійснення обліку та інвентаризації програмного забезпечення на ТОВ «Сумигаз збут»».

Назва – термін подання

У розділі 2 проаналізувати організаційно-економічну характеристику ТОВ «Сумигаз Збут»; розглянути порядок відображення в обліку програмного забезпечення; дослідити практичні сторони здійснення інвентаризації програмного забезпечення.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

Розділ 3 «Шляхи вдосконалення обліку та процесу інвентаризації програмних продуктів».

Назва – термін подання

У розділі 3 розробити шляхи вирішення проблемних питань щодо обліку та процесу інвентаризації програмного забезпечення.

Зміст конкретних завдань до розділу, які має виконати студент

8. Консультації щодо роботи:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Серпенінова Юлія Сергіївна		
2	Серпенінова Юлія Сергіївна		
3	Серпенінова Юлія Сергіївна		

9. Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

Керівник кваліфікаційної
роботи бакалавра

Підпис

Ю. С. Серпенінова

Ініціали, прізвище

Завдання до виконання одержав

Підпис

М.О. Городецька

Ініціали, прізвище

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПЗ.....	9
1.1 Характеристика ПЗ як об'єкту обліку.....	9
1.2 Теоретичні засади проведення інвентаризації ПЗ	13
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ОБЛІКУ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ПРОГРАМ НА ТОВ «СУМИГАЗ ЗБУТ»	17
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «СумиГаз Збут».....	17
2.2 Порядок відображення в обліку ПЗ	21
2.3 Практичні аспекти здійснення інвентаризації ПЗ	27
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ	30
3.1 Шляхи вирішення проблемних питань щодо обліку ПЗ.....	30
3.2 Шляхи удосконалення процесу інвентаризації ПЗ.....	34
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	41
ДОДАТКИ.....	45

ВСТУП

Динамічні темпи розвитку сучасних комп'ютерних технологій, штучного інтелекту та Інтернет засобів спричинили активне використання у діяльності підприємств різноманітного програмного забезпечення (ПЗ). Присутність даного виду активу у складі ресурсів компанії множить ринкову значущість фірм, нарощує інвестиційну привабливість та гарантує безпеку їхніх прав.

Закони стосовно обліку ПЗ лімітують структуру активів, до яких вони належать, залічуючи затрати з утворення окремих одиниць на витрати звітного періоду. Виняткові об'єкти нематеріальних активів нерідко не заліковуються у балансі, або їхня облікова вартість є нижчою за ринкову, що призводить до знецінення майнового становища підприємств. Недовершеність законодавчого базису, непереконлива розробка чинних форм документів для обліку руху та інвентаризації визначають потребу в поліпшенні даної ділянки обліку.

Деякими запитами розбору обліку та інвентаризації ПЗ на українських фірмах займається громада учених: Г.Г. Почепцов, Т.В. Мізерна, О.А. Обутна та В.М. Сизоненко. Конкретно проблеми обліку програмних продуктів опрацьовували О.Б. Бутнік-Сіверський, І.А. Бігдан, Н.Г. Виговська, В.Б. Моссаковський, О.П. Підпригора, Т.В. Польова, О.Д. Святоцький. Питання документального оформлення наявності і руху програм обговорено у ряді робіт вчених-економістів: С.Й. Сажинця, В.В. Пастушкової, Л.А. Крятової, І.Жураковська та ін. Проте ще є безліч проблем обліку та інвентаризації комп'ютерних програм у ринкових умовах вимагають нових дослідів і наукових розроблень.

Мета полягає у встановленні теоретичних і практичних сторін обліку та інвентаризації ПЗ, а також винайденні напрямів їх поліпшення.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- простежити теоретичні сторони порядку обліку програмних продуктів;
- пояснити теоретичне підґрунтя ходу інвентаризації програм;

— пізнати практичну позицію обліку та інвентаризації програмних продуктів на підприємстві;

— надати рекомендації щодо покращення здійснення обліку та інвентаризації ПЗ.

Об'єктом дослідження є процес обліку та інвентаризації програмних продуктів ТОВ «Сумигаз Збут».

Предметом кваліфікаційної роботи є сполучення теоретичних і практичних сторін обліку та інвентаризації ПЗ.

Для написання даної роботи послуговувалися такі методи: спостереження, порівняння, розрахунок, узагальнення, абстрагування, аналіз, синтез, системний метод, метод індукції та дедукції тощо.

Базою опрацювання є закони і положення України, що стандартизують облік та інвентаризацію програм, допоміжні ресурси, веб-сторінки. Ґрунтом здійсненого вивчення є публікації вітчизняних і закордонних науковців з питань обліку та інвентаризації програмних продуктів, фінансова звітність ТОВ «Сумигаз Збут».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПЗ

1.1 Характеристика ПЗ як об'єкту обліку

У сьогоденних обставинах ніяка організація не може функціонувати без застосування у своїй практиці продуктів ПЗ. Задля вивчення сторін комп'ютерних програм як об'єкта обліку вагомим є оцінка їх економіко-юридичної підоснови. На переконання національних учених донині немає монолітного підходу до основ розмежування та витлумачення понять.

Для створення особистих висновків, опрацюємо зміст понять, близьких до досліджуваного, за несхожими осередками, науковцями та ідеологіями (Додаток Б). Він демонструє істинність факту існування тільки терміну комп'ютерної програми у законах та у роботах учених. У Податковому кодексі України [18] та Законі України про «Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції» [22] є й інформація про існування терміну програмної продукції.

Вітчизняним положенням 8 «Нематеріальні активи» [20] виокремлено у структурі авторського права: комп'ютерні програми та програми для ЕОМ, а міжнародним стандартом 38 «Нематеріальні активи» [15] – комп'ютерне ПЗ як групу нематеріальних активів.

Законодавче регулювання окреслює розгляд комп'ютерних програм як об'єктів права інтелектуальної власності, які перебувають під захистом авторського права, що міститься в ст. 433 ЦКУ [16] та у Законі «Про авторське право та суміжні права» [19]. Крім того, в цих нормативних документах акцентується увага на тому, що комп'ютерні платформи оберігаються як літературні твори, що означає популяризація на них усіх факторів правового регулювання літературних творів.

Головні правові засади вжитку ПЗ, що позначаються на особливостях їх відбиття в обліку, відповідно до ЦКУ, висвітлено в Додатку В.

Підсумовуючи думки національних вчених, розмітимо визначальні атрибути програмних продуктів, що впливають на його характеристику як активу (рис.1.1).

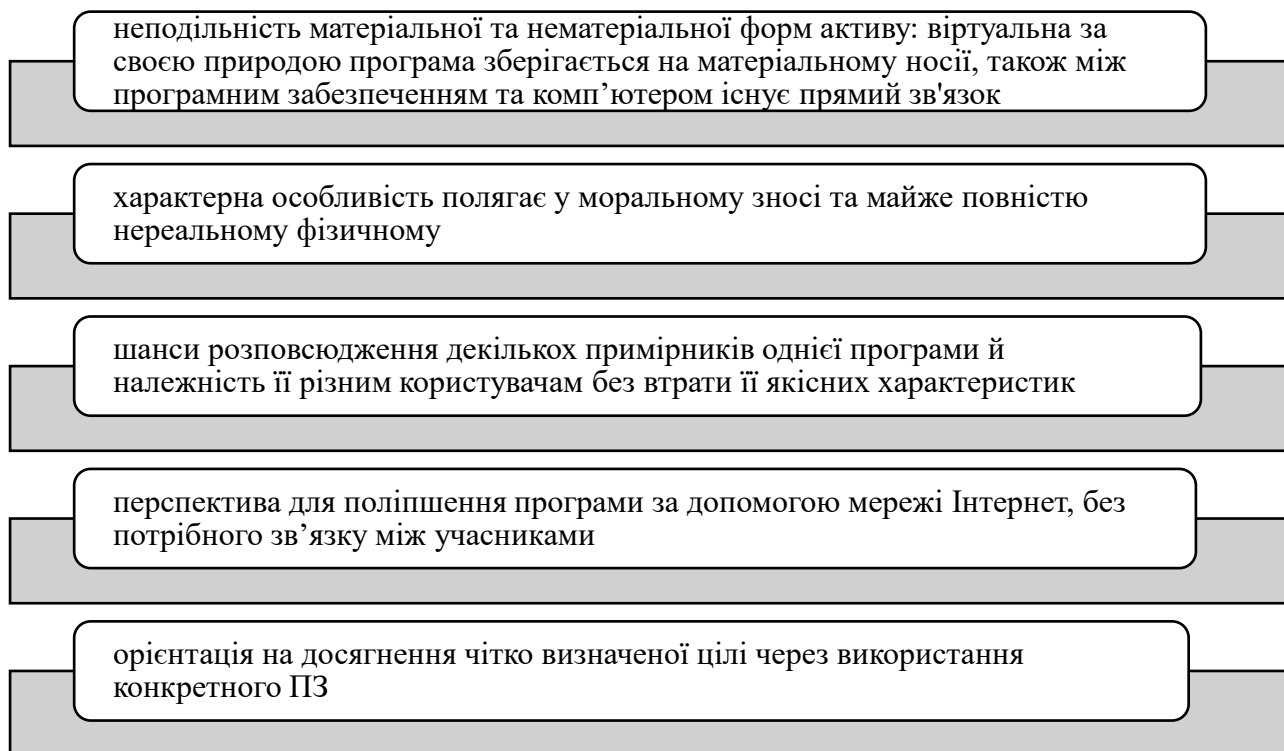

Рисунок 1.1 – Ключові атрибути програм як об'єктів обліку

На нашу думку, вищеописані пункти мають право на існування, втім, можуть бути задіяні й інші варіанти, що далі будуть проаналізовані, які безпосередньо підпорядковані типу ПЗ, присутніх прав на нього та можливих способів володіння.

Згідно із Законом «Про авторське право і суміжні права» ПЗ розміщено до об'єктів авторського права, що є нематеріальними активами, отже, при відбитті їх в обліку треба послуговуватися правилами П(С)БО 8. У положеннях теж прослідковується факт їх віднесення до класу авторське право та суміжні права, за винятком роялті [20].

Втім, у дійсності фігурують ситуації, коли програма може бути відображена не тільки як нематеріальний актив чи роялті, але і як основний

засіб. Виходячи з цього, на сучасному етапі розвитку акцентують увагу на трьох поширених способах обліку (рис. 1.2).

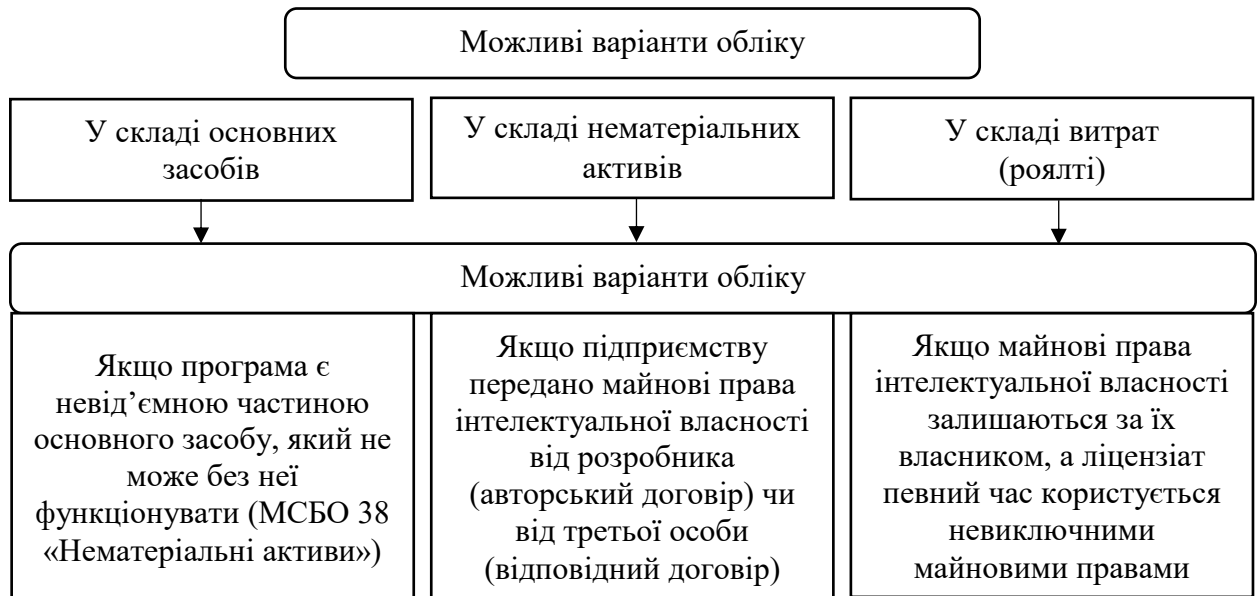

Рисунок 1.2 – Шляхи здійснення обліку програм [29]

Ці шляхи сприяють у розумінні того, яким способом проводити оцінку ПЗ. Якщо пакет прикладних програм є невід’ємним елементом персонального комп’ютера, то його слід залучати до основних засобів, а не відділювати як нематеріальний актив.

Поясненню цього міститься в МСБО 38, де зафіксовано те, що окремі нематеріальні активи здатні згуртовувати неречові та матеріальні частки. У цьому разі підприємство оцінює який елемент є найдоцільнішим, тобто дотримуватися МСБО 16 «Основні засоби» [14], або опрацьовувати об’єкт як нематеріальний актив згідно з МСБО 38.

Приміром, спеціальна програма для стаціонарної машини для оброблення деталей і матеріалів, яка працює лише за допомогою комп’ютера і не може виконувати певне завдання без саме цієї комп’ютерної конфігурації, є невід’ємним сегментом пов’язаного з ним комп’ютера, як результат його розцінюють як основний фонд. У цей же спосіб визнають прикладну програму апаратного забезпечення. У тому випадку, коли вона не являється невіддільним

фрагментом поєднаного з нею комп'ютера, то її вважають нематеріальним активом.

З метою відображення в обліку у складі основних засобів пакету комп'ютерних програм, потрібно дотримуватися відповідних положень: у тому випадку, якщо ПЗ є цілісним, тобто потрібний для задоволення оперативно-практичних задач комп'ютера, і відповідає визначенню операційної системи в принципі: строк корисного використання понад рік і вартість понад визначений розмір.

Задля того, щоб програму можна було визнати нематеріальним активом необхідно дотримання наступних обмежень:

- не має характеристик як єдиний об'єкт основних засобів, що сполучає матеріальні та нематеріальні компоненти;
- можливість ідентифікації;
- витрати на купівлю пакету програм не вважаються роялті.

Поширеною версією організацій є застосування уже створеного ПЗ, тобто набувають права керування, не дістаючи авторських прав на нього. За цих обставин облік такого продукту доцільно здійснювати у структурі інших нематеріальних активів.

У разі, коли витратами на купівлю комп'ютерної програми розуміють під тими, що характеризують роялті, тоді платник податку одержує право на використання й тому витрати на це організації варто визнати як витрати звітного періоду.

Таким чином, в умовах використання новочасних передових технологій ПЗ вимагає відповідної уваги як до об'єкта обліку. Варіант відображення в обліку активу залежить від дії деяких чинників, а саме: тип такого активу, наявність прав на нього та способи використання.

Отже, програмний пакет в обліку та оподаткуванні може рахуватися як:

- основний засіб;
- нематеріальний актив;

- роялті (для особистого користування), – якщо ліцензіату присвоєно право користування об’єктом без можливості його продажу (або відчуження);
- роялті (для особистого користування та надання послуг), – якщо проводиться оплата обслуговування програми, але сам продукт не придбавається, така плата зараховується як платіж за послуги.

1.2 Теоретичні засади проведення інвентаризації ПЗ

Для найбільш ефективного використання та управління майном компанія повинна мати повну та точну інформацію про всі активи, що перебувають у його розпорядженні, включаючи ПЗ.

Неодмінною обставиною одержання подібної інформації є інвентаризація, зв'язне й грамотне проведення якої санкціонує встановити фактичну присутність майна фірми, оцінити його цінність, відбити в обліку та вживати в комерційному обороті.

Загальновідому упорядкованість проведення інвентаризації активів і пасивів суб’єктами господарювання та реєстрації її результатів встановлюється Положенням про інвентаризацію активів і зобов’язань, яке затверджене наказом Міністерства фінансів України № 879 [25]; в частині інвентаризації прав інтелектуальної власності – Листом МФУ №31 [13] щодо врегулювання питання обліку прав інтелектуальної власності як нематеріальних активів та їх інвентаризації.

Ці нормативні акти недосконалі, оскільки вони орієнтовані на продукцію матеріального виробництва - обладнання, транспорт, апаратуру тощо та не враховують особливостей правового режиму використання нематеріальних активів, через їх нематеріальний характер.

На підтвердження даного тезису проаналізуємо окремі завдання інвентаризації, що визначені Положенням про інвентаризацію активів і зобов’язань, враховуючи специфіку інвентаризації програм.

Завданням інвентаризації ПЗ є:

- перевірити наявність відповідних носіїв інформації, пояснення та інструкції щодо використання ПЗ;
- упевнитися у реальності вартості програм, що зараховуються на баланс;
- встановити наявність аргументованих даних про термін корисного використання та спосіб їх амортизації тощо.

Враховуючи вищесказане, метод інвентаризації ПЗ складається з етапів, показаних на рисунку 1.3.

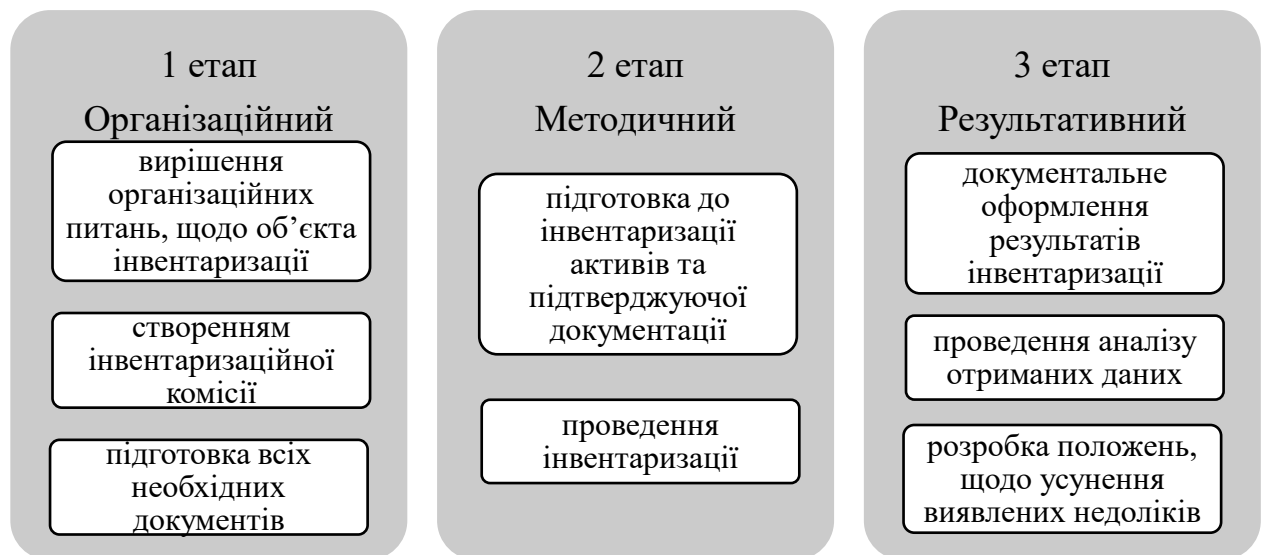

Рисунок 1.3 – Етапи проведення інвентаризації програмних продуктів

На початковому етапі важливо визнати об'єкт бухгалтерського обліку як об'єкт інвентаризації (рис. 1.4) і строки перевірки.

Під методичним етапом розуміється підготовка пакету прикладних програм до інвентаризації за такими напрямками як:

1. Налаштування програм та їх матеріальних носіїв:
 - зупинення роботи, блокування розмноження та переміщення на матеріальних носіях і у мережевому доступі; одержання розписок від матеріально відповідальних осіб.

— припинення доступу до місця утримання програм, з перспективою блокування комп'ютерів, опечатування приміщень, де знаходяться фізичні носії.

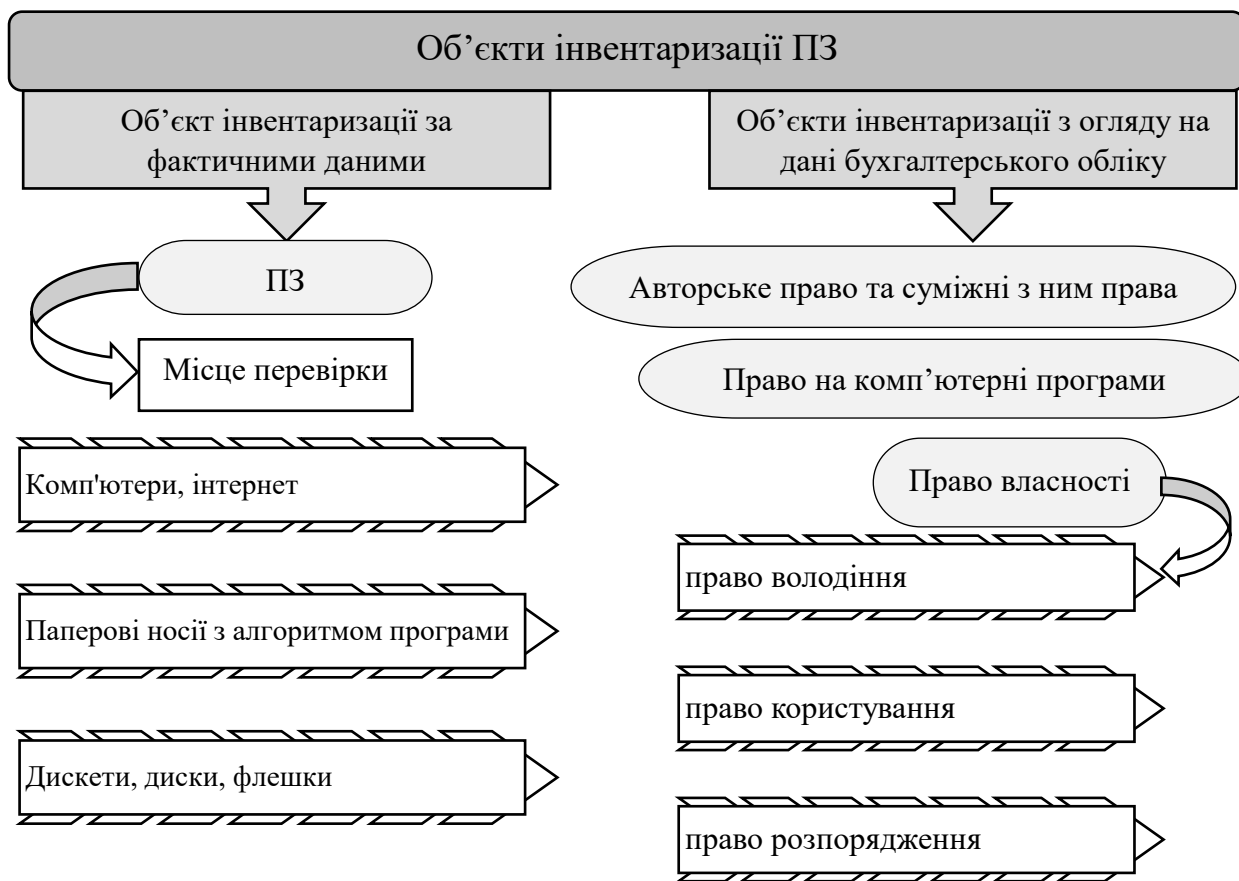

Рисунок 1.4 – Об'єкт інвентаризації програм

2. Згромадження документації, що підкріплює право володіння:

- блокування переміщення документації у матеріальній та електронній формі;
- за можливості припинення доступу до місця зберігання як речової, так і цифрової форми документації;
- отримання розписок від матеріально відповідальних осіб.

На завершальному етапі відбувається відображення результатів у бухгалтерському обліку та реєстрація документів, синтез і розроблення настанов щодо видаленню викритих мінусів. Відтворення в бухгалтерському обліку результатів можливе кількома шляхами.

Відповідно до чинного законодавства, після зіставлення фактичних даних з показниками обліку інвентаризаційна комісія зобов'язана включити до інвентаризаційного опису з наступним оприбуткуванням об'єкти права інтелектуальної власності, які виявлені в ході інвентаризації.

Відповідно, усі нематеріальні активи, виявлені під час інвентаризації, обліковуються як власність підприємства. Це означає, що предмет, виявлений під час інвентаризації, правом власності на яке компанія не володіє (відсутні правоохоронні або підтверджуючі документи), повинно бути враховано як нематеріальні активи. Це твердження суперечить чинному законодавству.

Оскільки об'єктом облікового запису є право на ПЗ, а не сам пакет прикладних програм, знайдена під час інвентаризації програма, правом власності на яке фірма не володіє, повинно бути знищено (видалено з комп'ютера чи фізичного носія).

Натомість, може бути випадок, коли інвентаризація виявить, що компанія володіє правом власності на програму, яка не фіксується ні на фізичному носії, ні в електронній формі. Такий об'єкт теж не може обліковуватися в бухгалтерській звітності, позаяк право власності на платформу, без факту присутності самого об'єкту, не є нематеріальним активом, бо підприємство не здобуває економічних вигод від його вжитку.

Тим не менш, інвентаризаційній комісії слід, в першу чергу, прийняти міри щодо регенерації підтверджуючого документа або активу.

Після оформлення документації комісія відображає в обліку наслідки інвентаризації. Процес інвентаризації ПЗ завершується аналізом отриманих даних та розробкою заходів щодо запобігання виявленим недолікам.

Таким чином, інвентаризація ПЗ впродовж циклу розвитку фірми та контролювання його на належність патентній політиці розробників є одним з найвагоміших завдань будь-якої компанії, яка прагне спинити зростання витрат на передові технології та ухилитися судових позовів за застосування неліцензійного ПЗ.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ОБЛІКУ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ПРОГРАМ НА ТОВ «СУМИГАЗ ЗБУТ»

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «Сумигаз Збут»

Товариство з обмеженою відповідальністю Сумигаз Збут (ТОВ «Сумигаз Збут») — підприємство, яке забезпечує передачу природного газу сортувальними осередками Сумської області, зведення газо розподільовачів, постачання покупцям газу тощо.

ТОВ було створено згідно з українським законодавством у 2015 році. Юридична адреса ТОВ: вулиця Олексія Береста, 21, м. Суми, Сумський район, Сумська область, 40000. Вищим органом ТОВ «Сумигаз Збут» є загальні збори учасників (п.8.1. Статуту ТОВ «Сумигаз Збут») [14].

Основними видами діяльності є: торгівля газом через місцеві (локальні) трубопроводи, а іншими є: оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами, роздрібна торгівля пальним тощо. [14].

ПЗ на підприємстві має допоміжний характер, без якого здійснювати облік було б складно і витратно за часом. І тому, ТОВ «Сумигаз Збут» має цілий пакет програм, які допомагають реалізовувати свою діяльність не тільки у сфері обліку, а і в оподаткуванні.

1С: «Підприємство», Діловод – програми, за допомогою яких здійснюється автоматизація обліку на підприємстві. Попри них юридична особа використовує безліч інших програм, а саме: «М.Е.Дос» – це сучасний комп'ютерна платформа для організацій багатоманітних галузей функціонування та порядків оподаткування, «Електронний підпис від ЦСЕ «Україна»», «СОТА» - для здійснення операцій в одному веб-сервісі (звітність ЄСВ, ДФС, ДССУ, створення податкових накладних та розрахунків коригування, узгодження документів з контрагентами, обмін ПН та РК з контрагентами), ESET Endpoint Antivirus – електронна ліцензія багаторівневого

захисту від шкідливих програм для Windows тощо. Також у роботу запроваджено програмні комплекси, які забезпечують реєстрацію надходження всіх звернень у ТОВ (RGC-Docs), обслуговують базу даних абонентів Товариства (RGC-Billing) [14]. Зазначені програмні продукти забезпечують прийняття оперативних рішень при наданні послуг споживачам, покращення їх обслуговування.

Організація формує та оприлюднює консолідовану фінансову звітність, яка постає разом з фінансовою звітністю підприємства ПАТ «Сумигаз». Періодично, а саме кожного року ТОВ наймає зовнішнього аудитора для засвідчення правдивості облікових даних.

Розглянемо продуктивність роботи ТОВ «Сумигаз Збут» шляхом обчислення економічних показників (рис. 2.1).

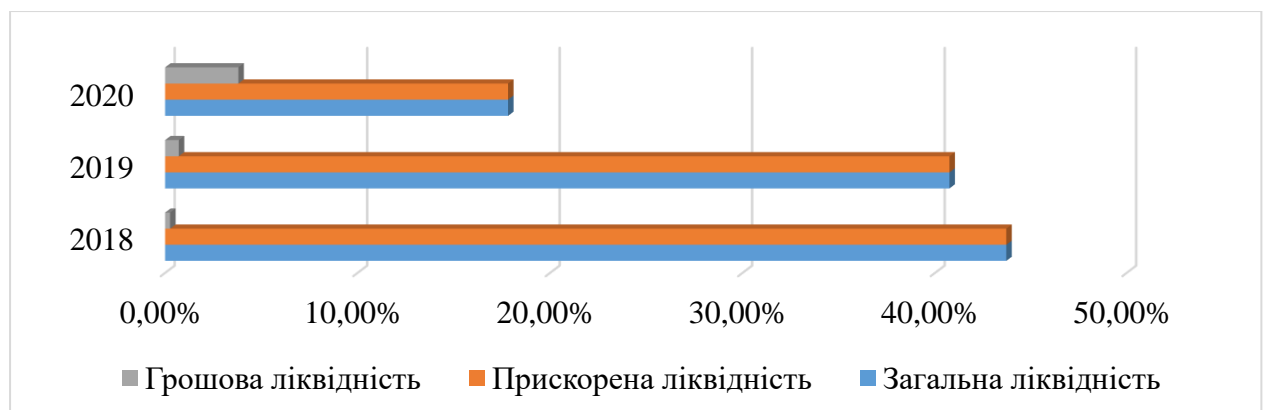

Рисунок 2.1 – Фінансові показники ліквідності ТОВ «Сумигаз Збут» за 2018-2020 рр.

Зробивши відповідні розрахунки та аналіз даних, можемо зробити висновок, про тенденцію спаду показників ліквідності протягом 2018-2020 рр. особливо станом на 2020 рік.

Коефіцієнт загальної ліквідності у період з 2018 по 2020 роки впав на 23%, а це характеризує збільшення поточних зобов'язань фірми. Коефіцієнт прискореної ліквідності у даному випадку є тотожним за отриманими значеннями з попереднім коефіцієнтом у зв'язку із відсутністю запасів. За нормою є конкретне значення даного показника – не менше одиниці. Його

ступінь є прийнятним, не звертаючи увагу на його 23% скорочення у 2020 році відносно з 2018 р. Значення грошової ліквідності говорить нам про те, що компонент короткочасних зобов'язань спроможний терміново погашений, вздовж розглянутого часу вкоротився на 3 %. Динаміка дебіторської заборгованості розрахована у Додатку Г.

Із 2019-2020 рр. динаміка спаду почала вести курс на покращення, наростивши цикл погашення в 2020 році практично на 50 %, хоча також існувала тенденція зменшення суми дебіторської заборгованості (на 247 329 тис. грн) і суми чистого доходу від реалізації (на 1 088 259 тис. грн).

Щодо середнього терміну маємо право дати в основному ствердливую оцінку скорочення цифри цього показника з 68 днів, в 2018 р. до 44 днів, в 2020.

Щодо позикового капіталу, то з року в рік його фрагмент у валовому капіталі ТОВ «Сумигаз Збут» піднімається (рис. 2.2).

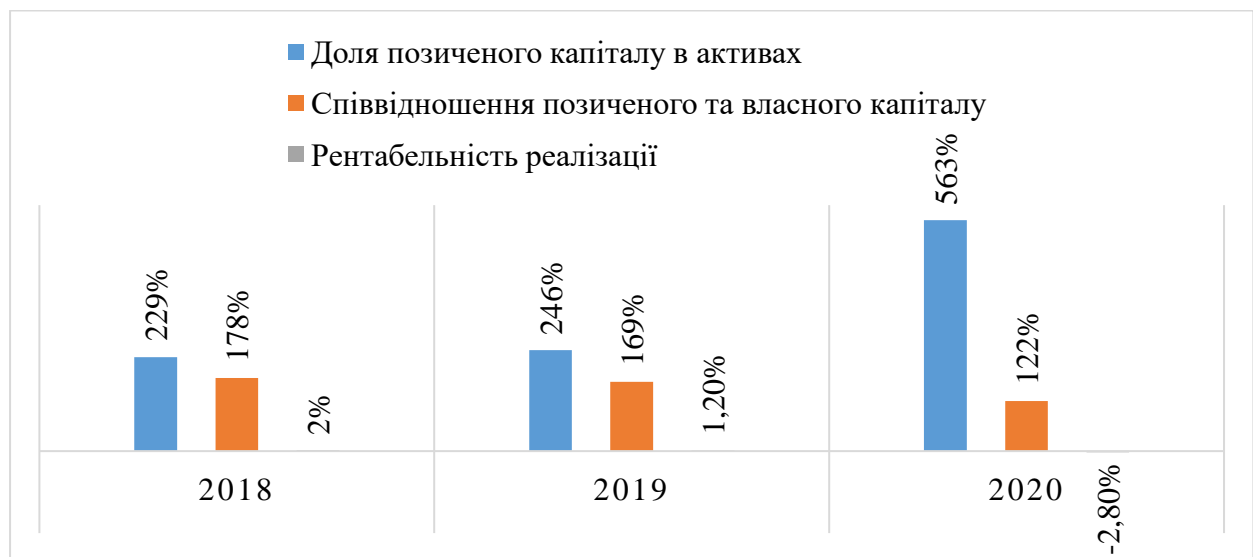

Рисунок 2.2 – Фінансові показники порівняно зі ступенем позикового капіталу ТОВ «Сумигаз Збут» та продуктивності реалізації, 2018-2020 рр.

Як видно з таблиці показники стрімко збільшуються, тому такий рух множить уразливість роботи ТОВ «Сумигаз Збут». На разі фінансова про фінансову стійкість досить зарано говорити, бо при це може бути при показниках долі фінансового капіталу в активах біля 80-90%. У даному випадку ми маємо коливання 229%-246%, не враховуючи 2020 рік по причині неповної

звітності. Це надвисокі цифри, і цей рівень позикового капіталу є критичним і підприємство перебуває у фінансовому нестійкому становищі.

Невеликі похибки мають дані про рентабельність реалізації. На початку аналізованого періоду рентабельність мала 1,99%, яке поступово зменшилось до негативного значення, що дорівнює – 2,80%. Отже, дана ситуація свідчить про нерентабельність установи, та нерозумне використання ресурсів.

У завершенні аналізу стану підприємства, проведемо розрахунки щодо фінансових показників прибутковості, що наведені на рисунку 2.3.

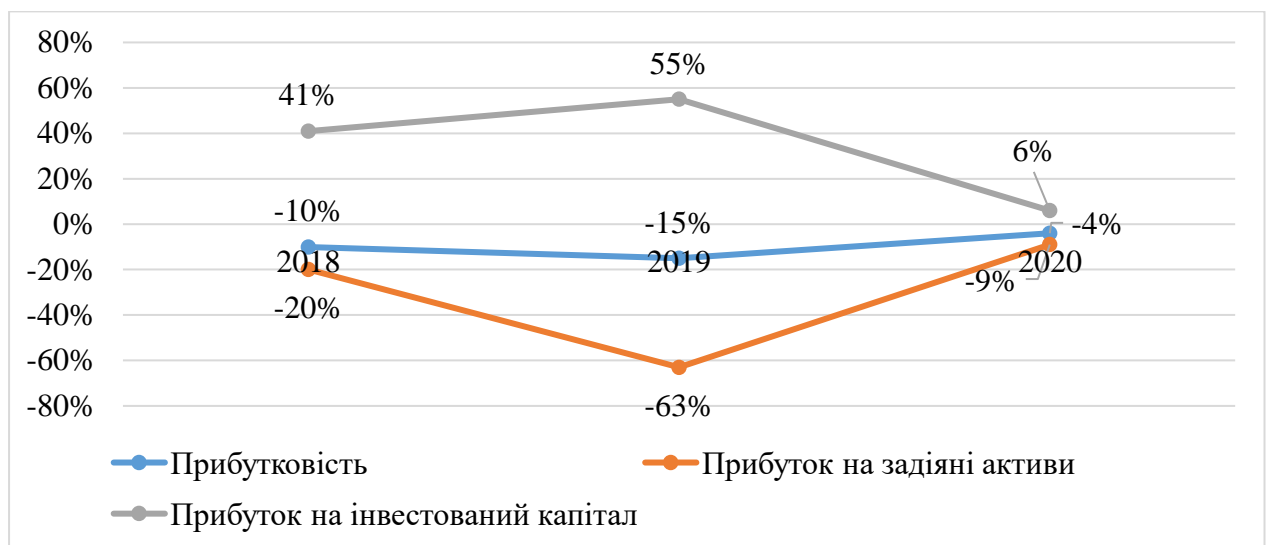

Рисунок 2.3 – Фінансові показники прибутковості ТОВ «Сумигаз Збут», 2018-2020 рр.

Проаналізувавши дані діаграми, можна сказати, що найбільш критичним був 2019 рік за прибутковістю і прибутком на задіяні активи, показники яких складають -15% і -63% відповідно. Що не можна сказати про найкращі показники за прибутком на інвестований капітал, що становить 55%. Найкращі з даних чисел показав 2020 рік, по двом першим категоріям, натомість за прибутком на інвестований капітал цього року був найнижчий з попередніх рівень (6%).

Отже, на основі проаналізованого нами підприємства і його показників діяльності, які були взяті у звітах трьох попередніх періодах, можемо підсумувати те, що ТОВ «Сумигаз Збут» знаходиться не в кращому становищі,

про що свідчить низькі показники прибутковості організації, великою часткою позичкового капіталу і невтішні показники ліквідності, що сприяє збільшенню поточних зобов'язань установи.

2.2 Порядок відображення в обліку ПЗ

Первинний облік ПЗ виступає первісною стадією облікового процесу, на якій проводиться вимір даних господарських операцій і реєстрація їх у документах; є також базисом для синтетичного та аналітичного обліку.

Для суцільного огляду даного процесу опрацюємо рисунок 2.4. На ньому змальовано компоненти обліку, а саме: первинний, синтетичний та аналітичний обліку. Дана схема послугує опорою для розуміння логіки здійснення обліку програм від оприбуткування до вибуття.

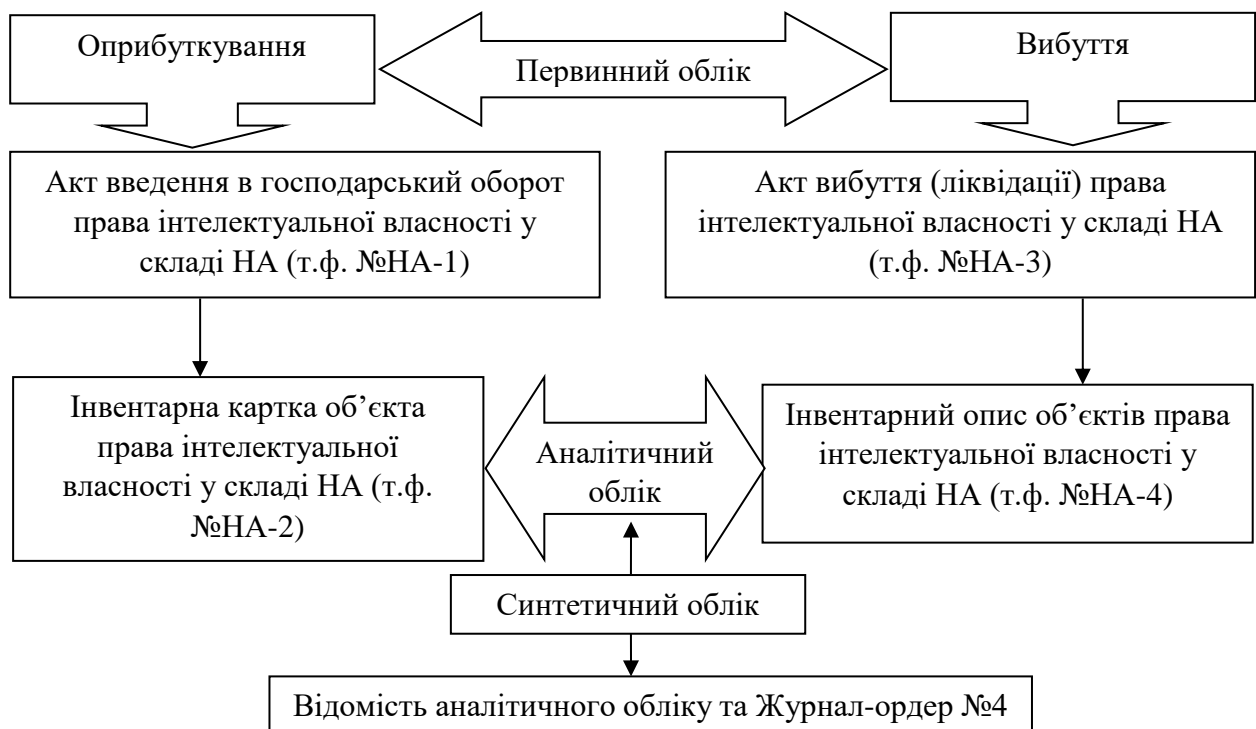

Рисунок 2.4 – Порядок обліку програмних продуктів

Неухильною умовою для відбиття в обліку ПЗ на підприємстві прислужують вірно оформлені первинні документи. З метою документування операцій з руху програмних об'єктів (як нематеріальних активів) вживають

типізовані бланки для обліковування основних засобів, до яких підкріплюються дані, що обрисовують актив чи упорядкованість його вжитку.

В залежності від способу прийняття ПЗ, воно може бути прийняте шляхом купівлі (замовлення) у сторонніх організацій або ж виготовлення особистими силами.

При отриманні програмного продукту компанія використовує форму № НА-1, що також потрібна для оформлення внутрішнього переміщення. Акт виписується в одному екземплярі на кожен такий об'єкт приймальною комісією. Після чого документ має надійти в бухгалтерію з відповідною технічною документацією, де завіряється головним бухгалтером та директором.

Для потреб процесу документації при вибутті ПЗ оформляється типова форма № НА-3 – Акт вибуття.

Таким чином, типові форми № НА-1, № НА-3 призначаються для документування у первинному обліку об'єктів, які включаються до нематеріальних активів при зарахуванні на баланс і виході з нього ПЗ.

Зважаючи на практику ведення аналітичного обліку основних фондів, для здійснення обліку програмних продуктів у компанії пропонується користуватися реєстраційною карткою.

Реєстраційні картки виписує бухгалтерія на підставі актів приймання-передачі ПЗ та інших документів (свідоцтв, ліцензій). Усі ці документи зобов'язані зберігатися в бухгалтерії у спеціальному місці згідно з класифікацією програм, за класами та підгрупами, відповідно до підрозділів та осіб, відповідальних за їх застосування.

Інвентарна картка № НА-2 послуговує для здійснення аналітичного обліку ПЗ, у тому числі для групи збіжних за функціями та умовами застосовування предметів, що оприбутковані в одному календарному місяці та об'єднаній особі, яка відповідальна за їх використання [26].

Інвентарна картка формується на кожний об'єкт права інтелектуальної власності чи їх групу, та створюється в єдиному екземплярі. Засадою для

поміток у даному документі про вихід програми є «Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів».

Документ №НА-4 виписується в одному екземплярі для оформлення відомостей щодо інвентаризації окремо за кожною локацією або споживанням ПЗ, та за кожною особою, що відповідальна за застосування об'єктів [5].

Для оформлення звіральної відомості та виявлення наслідків інвентаризації бухгалтерії для початку слід перевірити правильність записів в описі. Потім після перевірки інвентаризаційною комісією цей документ завіряється керівником комітету та МВО.

Витрачання організації з приводу купівлі даного виду активу відбивається насамперед на 154 субрахунку. Доцільно також вбачати, що на суму зносу на капітальні вкладення вкорочується остача на рахунку 09 «Амортизаційні відрахування». Включення належних прав на конфігуровані платформи в оборот компанії відбивається виходячи з одержаного об'єму прав по дебету 125 або 127 субрахунків у поєднанні з кредитом 154.

Дії в обліку пакетів програм як об'єкта основного засобу відображають на 152 рахунку «Придбання (створення) основних засобів». Після уведення в експлуатацію програмне обладнання зараховується як самостійний об'єкт основних засобів на рахунку 109 «Інші основні засоби».

Якщо витрати на надходження в облік програм визнаються як роялті, то вони відображаються на етапі купівлі на рахунку витрат залежно від призначення їх вжитку (92, 93 рахунки і т.д. або на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів») з послідовним переміщенням витрат на фінансовий результат періоду.

Розкривши поняття і порядок обліку, слід це розглянути детально на прикладах. Порядок відображення в бухгалтерському обліку набуття прав на веб-сайт на замовлення, здійснюється такими кореспонденціями рахунків, що зображені в нижчезазначеному прикладі (таблиця 2.5).

З метою вірного здійснення відображення витрат щодо виготовлення сайту слід розуміти ціль його створення. Однак, дану операцію дозволено

відтворити такими шляхами: зразу віднести на витрати компанії чи перетворити на капітал, прийнявши інтернет джерело (позаяк воно приймається як об'єкт прав інтелектуальної власності) НМА [20].

Так, компанією по розробці веб-сайтів надано послуги ТОВ «Сумигаз Збут» по розробці сайту. Вартість розробки становить 9158 грн, послуги за реєстрацію доменного імені – 310,50 грн, амортизація нараховується прямолінійним способом, термін використання – 2 роки (Додаток Д, табл.Д.2.1).

У разі, якщо сайт не приймається за нематеріальний актив – приміром, виконаний з метою рекламування, то понесені витрати відносяться на рахунки витрат [20].

Іншим способом отримання програми є його створення власними силами за сприянням умінь особистого програміста.

Відділ програмістів ТОВ «Сумигаз Збут» створив програму «З/п-підприємство» для обліку заробітної плати працівників, вартість якої було оцінено в 11 000 грн., програму «Penzlyk» для проектування дизайну інтер'єру вартістю 30 000 грн. і програму «Толтек» для менеджерів вартістю 5 000 грн. Строк корисного використання – 5 років (Додаток Д, табл. Д.2.2).

Таким чином, здійснюється відображення на рахунках бухгалтерського обліку виготовлення працівниками своїх програм, а саме після нарахування плати, неодмінно сплачується ПДФО та ВЗ до бюджету.

Широковідомим способом обліку програмних пакетів на підприємстві є облік їх придбання кінцевим користувачем, практичний приклад чого розглянемо нижче.

ТОВ «Сумигаз Збут» (платник податку на прибуток та ПДВ) придбало у ТОВ «Проф-інтерфейс» програму «З/п-підприємство» вартістю 9000 грн. (з ПДВ) на умовах ліцензійного договору з кінцевим користувачем. Об'єктом планують користуватись протягом 5 років. Щомісячна амортизація становить 150 грн (табл.2.1).

Таблиця 2.1 – Журнал реєстрації господарських операцій при придбанні ПЗ на умовах ліцензійної угоди з кінцевим користувачем

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Перераховано ТОВ «Проф-інтерфейс» за придбання програми «З/п-підприємство»	371	311	9000,00
2	Відображено ПК із ПДВ	641	644	1800,00
3	Одержано програму «З/п-підприємство»	154	631	9000,00
4	Проведено залік взаємозаборгованості	631	371	9000,00
5	Введено програму в експлуатацію	125	154	9000,00
6	Відображено місячну суму амортизації	92	131	150,00

Якщо ПЗ неподільно зв'язане з основним засобом, на який його встановлено, то вартість необхідно підпрягти до вартості цього основного засобу. Опрацюємо практичну ситуацію, де розміщаються кореспонденції з обліку придбання об'єкта основних засобів з OEM-версією комп'ютерного ПЗ.

ТОВ «Сумигаз Збут» придбало у ТОВ «Проф-інтерфейс» комп'ютер ASUS V222GAK-BA010D вартістю 18000,00 грн (у т.ч. ПДВ – 3000,00 грн) синхронно з операційною системою Windows 10, який буде залучений в процес діяльності підприємства. Термін експлуатації – 4 роки (щомісячно у сумі 15000 грн./48) (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Журнал реєстрації господарських операцій з обліку купівлі ПЗ OEM-версії

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Здійснено авансовий платіж за комп'ютер	371	311	18000,00
2	ПК із ПДВ	641	644	3000,00
3	Прийнято в оборот персональний комп'ютер з вбудованою операційною системою	152	631	15000,00
4	Списано ПК з ПДВ	644	631	3000,00
5	Здійснено облік заборгованостей	631	371	18000,00
6	Введено комп'ютер в експлуатацію	104	152	15000,00
8	Відображено нарахування амортизації	93	131	312,50

Як видно, ціна операційної системи у бухгалтерському обліку входить до структури купленого комп'ютера, що обліковується на 104 субрахунок.

Якщо платіж приймається за роялті, то його відносять до витрат на етапі понесення. Бухгалтер, в основному, керуючись особистою думкою, відносить на той або інший рахунок, проте роялті, яке сплачене як попередня плата, насамперед, відображається за дебетом рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів», та пізніше списується в дебет рахунків 92 або 93.

На додачу, для нормального функціонування будь-якої програми треба її регулярно поновлювати, на що теж витрачають кошти, які відносять до витрат звітного періоду. У разі, коли оплата здійснюється у вигляді авансу, то його необхідно обліковувати на 39 рахунку, вслід вже у певній послідовності вносити до складу витрат. Еквівалентним зразком є модернізація програми 1С, платіж за яку робиться на рік уперед. Внаслідок даного коректування, виникає зростання первісної вартості ПЗ.

Облік плати з поновлення та послуг сервісу ПЗ представлений в таблиці 2.3. ТОВ «Сумигаз Збут» перерахувало платіж за поновлення ПЗ за 3 місяці в сумі 900 грн., що не призводить до зростання первісної вартості.

Таблиця 2.3 – Журнал реєстрації господарських операцій з обліку платежів з поновлення та обслуговування програм

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Перераховано плату за поновлення програм на строк у 3 місяці	371	311	900,00
2	Включено плату за поновлення до витрат майбутніх періодів	39	631	900,00
3	Відображено залік заборгованостей	631	371	900,00
4	Включено плату за поновлення до витрат звітного періоду	92	39	300,00

Отже, на приведених прикладах ми вбачаємо, що існує немало способів придбання ПЗ компанією, а також його поновлення. Завдяки широкому спектру можливих прийомів, бухгалтерам надано декілька шляхів, які вони можуть обрати для легшого здійснення обліку.

При ліквідації (списанні) програмних продуктів треба обов'язково списувати накопичену амортизацію за даним нематеріальним активом. Порядок відображення в обліку операцій з вибуття програм наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Журнал реєстрації господарських операцій з обліку зі списання нематеріальних активів за їх непридатністю

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Нарахована амортизація на придбане ПЗ	92	133	4000,00
2	Списання нарахованої амортизації при вибутті	133	125	4000,00
3	Списання залишкової вартості	976	125	6000,00
4	Списання собівартості на формування фінансового результату	79	976	6000,00

Отже, даний пункт детально показує в розрізі практичних прикладів, які рахунки бухгалтерського обліку між собою кореспондують у тих випадках, коли з програмним забезпеченням оперують на підприємстві. Тому за ним, а саме бухгалтером завжди є вибір як доречніше обліковувати ПЗ.

2.3 Практичні аспекти здійснення інвентаризації ПЗ

Із ціллю гарантування істинності даних бухгалтерського обліку, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [21] завбачено проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, у ході якої перевіряються і посвідчується їх факт присутності, становище і оцінка.

Розглянувши теоретичну методичку інвентаризації, нам слід простежити деякі нюанси на прикладах. Так, якщо при інвентаризації викрили ПЗ, надходження якого не засвідчено належними супутніми документами від постачальника, підприємство зобов'язане прийняти його на баланс за допомогою запису проводок, які відрізняються суто від тих, коли є в наявності потрібні документи (таблиця 2.5).

У ході інвентаризації ТОВ «Сумигаз Збут» виявлено програму «New-skills for company» без ліцензійних документів, і узгоджено оприбуткувати її як лишок, на суму 2600 грн.

Таблиця 2.5 – Журнал господарських операцій з відображення лишків програми, надходження якої не підтверджується документами

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Оприбутковано лишки ПЗ, без наявності документів про надходження	125	69	2600,00
2	Прийнято доходи майбутніх етапів співвідносно нарахованій амортизації ПЗ	69	746	2600,00

У протилежному випадку, програму зарахують на баланс у порядку, передбаченому для виправлення помилок. Розглянемо на прикладі прийняття не прийнятого у минулому активу, що згідно з підставних свідчень був куплений за грошові кошти. У ході проведення інвентаризації ТОВ «Сумигаз Збут» виявлено програму «Documentos» з підтвердними документами, і зараховано на баланс як нематеріальний актив. Сума оприбуткування визначено – 1236 грн (з ПДВ) (табл.2.6).

Таблиця 2.6 – Типові кореспонденції відображення лишків ПЗ в результаті інвентаризації з підтвердними документами

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Отримано від постачальника ПЗ	154	631	1030,00
2	Відображено ПК з ПДВ	641	631	206,00
3	Зараховано на баланс підприємства ПЗ як придбаний нематеріальний актив	125	154	1236,00

В обліку вилучення з активів програми, нестачу якої виявлено, відображають передбаченими двома проводками, як подано у наступному прикладі (таблиця 2.7). ТОВ «Сумигаз Збут» виявило нестачу програми «Easy-taxation», вартість якої підлягає списанню з балансу, у сумі 2600 грн, сума нарахованої амортизації 108 грн.

Таблиця 2.7 – Журнал реєстрації господарських операцій при ліквідації ПЗ

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Списана сума раніше нарахованого зносу	133	125	108,00
2	Відображення вибуття ПЗ	976	125	2492,00

Водночас напередодні ліквідації активу, що був у дії, треба нарахувати знос за протічний місяць, і з'ясувати його остаточну вартість, щоб віднести на витрати.

Отже, аналітична робота обліку ПЗ нам показала різноманіття варіантів надходження об'єкту, його відображення в обліку, аналізу його діяльності та зведення висновків. У розділі згадувалося чимало найменувань документів, аспекти їх оформлення та документообігу. Типові кореспонденції, а саме практичні зразки ситуацій, вказали якими рахунками треба варіювати при здійсненні обліку програм. На засаді практичного висвітлення потрібно відтворити інформацію щодо ефективнішого використання програм, тож наступний розділ надасть опис проблемних фактів, а також шляхи поліпшення в роботі із програмним забезпеченням.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ

3.1 Шляхи вирішення проблемних питань щодо обліку ПЗ

Український обліковий макет відображення об'єктів ПЗ у структурі нематеріальних активів знаходиться в ході створення доцільних форм первинного спостереження та документування. Зараз стандартні форми для здійснення обліку наявності та руху програм затверджені наказом Міністерства фінансів [26]. Порядок їх використання при реєстрації операцій з рухом таких нематеріальних активів як комп'ютерні програми відображено в Додатку Е.

Розгляд форм первинної документації за своєю підосною та природою показав, що вони не повністю відповідають цілям бухгалтерського обліку. Так, задля дотримання точності радимо внести зміни у назву форми НА-3 (рис.3.1), адже визначення «ліквідація» можна зужитковувати тільки до активів, що мають речове існування.

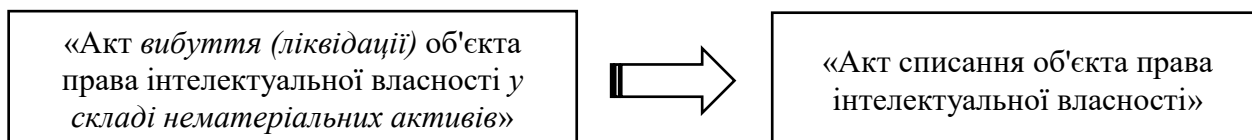

Рисунок 3.1 – Зміни в назві документу № НА-3

На додачу до типових форм первинних документів, затверджених наказом Міністерства фінансів, підприємства також застосовують форми первинних облікових документів для обліку об'єктів права інтелектуальної власності, згідно з наказом Міністерства статистики №469 [26], які повинні бути заповнені відповідно до розділів щодо інтелектуальної власності. Основні реквізити окремих форм по їх обліку, а саме програм, мають бути зазначені в бухгалтерській документації з метою повного відображення прав користування ними.

Слід опанувати ще проблему щодо вдосконалення обліку ПЗ. Більше 20 років у дисертаціях з обліку обмірковувалося питання щодо можливості використання реєстрового документа в обліку необоротних активів, який би водночас виконував функції акту введення в експлуатацію, картки аналітичного обліку й акту на ліквідацію об'єкта.

Подібний документ слід застосовувати саме для обліку програм через відносно невеликий період перебування у використанні. Цей документ розроблено і його форму наведено в Додатку Ж.

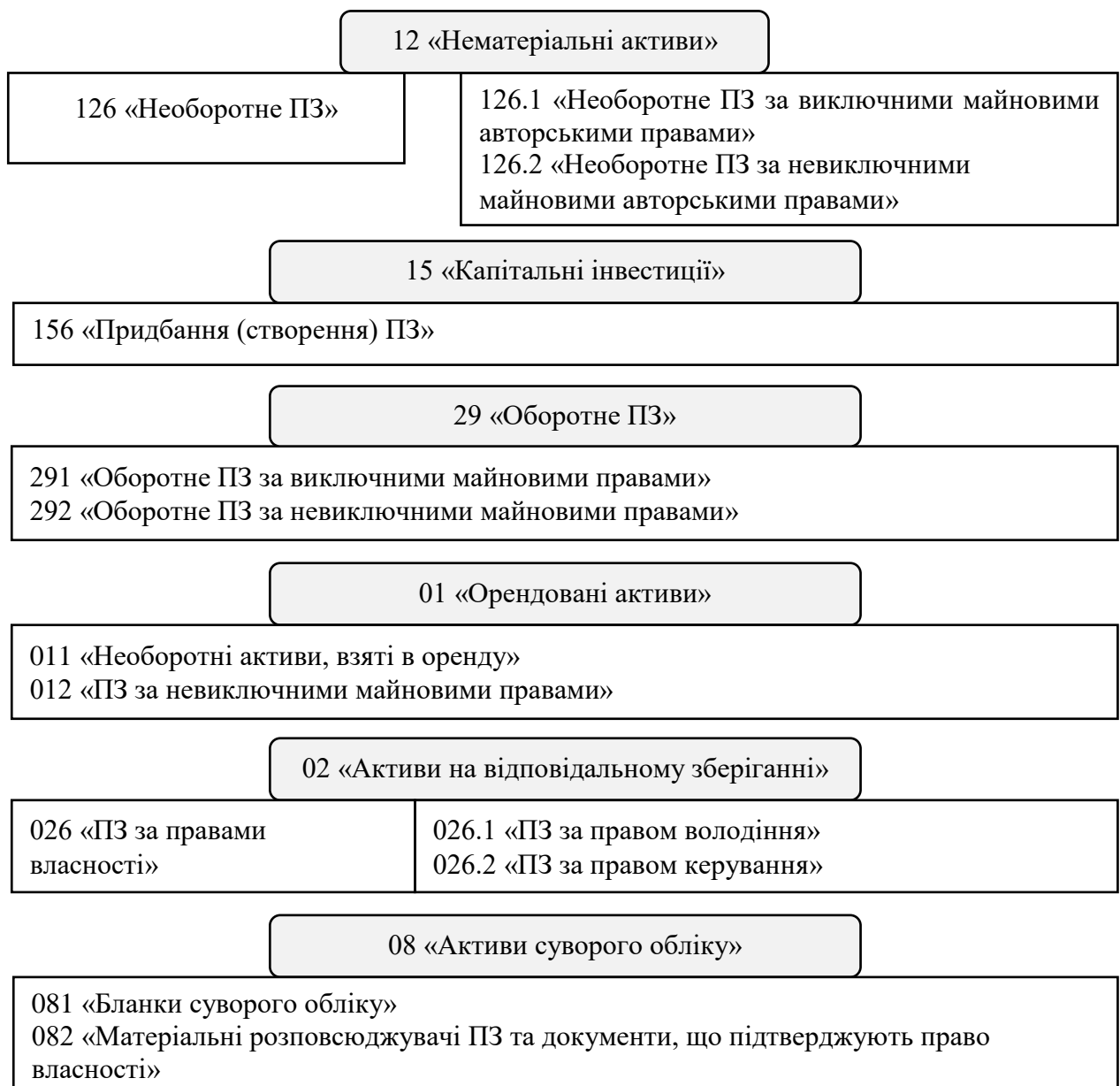

Рисунок 3.2 – Рекомендовані зміни до робочого Плану для відображення ПЗ в обліку

Особливості відображення програмного забезпечення в обліку вирізняються признаками, що походять від класифікаційних характеристик об'єкта. Зважаючи на особливості облікового відображення програм поліпшено робочий План рахунків (рис. 3.2), шляхом додання деяких аналітичних рахунків.

Рекомендована трансформація у будові рахунків обліку буде враховувати матеріальні та нематеріальні характеристики ПЗ, та сприятиме здійсненню задач з організації та обліку операцій з даним об'єктом.

У ході цього з'ясовано, що більшість авторів не виділяють особливостей обліку операцій, пов'язаних з вибуттям ПЗ від схожих операцій з матеріальними активами. Так, умовно безоплатне та пробне ПЗ визначає перспективу його обмеженого вжитку на безкоштовній основі впродовж визначеного періоду часу, по довершенню якого фірма зобов'язана оплатити дані види ПЗ, або відмовитись від цього. Фактично це значить, що при надходженні ПЗ повинно відображатись як оборотний актив, після оплати – переводиться до складу необоротного або оборотного ПЗ.

При ухваленні рішення про відмову від оплати безоплатного та/або пробного ПЗ, то воно повинно бути ліквідовано та списано. Таким чином, ми пропонуємо укорінити методику відображення операцій з ліквідації умовно безкоштовного та пробного ПЗ, що схематично зображено на рис. 3.3.

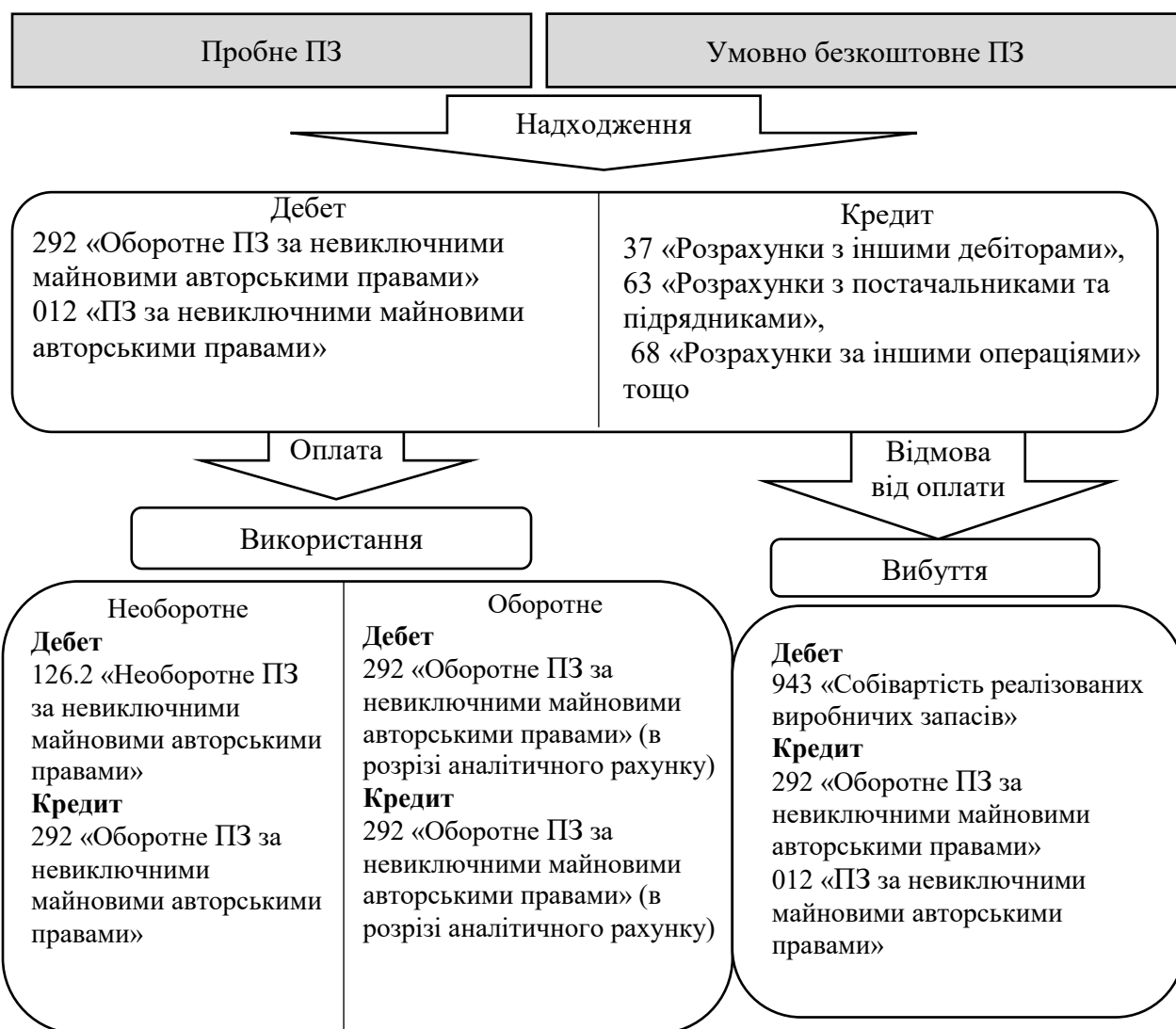

Рисунок 3.3 – Запропонована методика відображення операцій з ліквідації умовно безкоштовного та пробного ПЗ

Отже, застосування доцільних бланків документів допомагатиме підвищенню ефективності організаторських вирішень, одержання потрібних даних для фінансового і керівного аналізу, позначатиметься на правдивості визнанні комп'ютерних програм. Розроблений План рахунків буде враховувати матеріальні та нематеріальні якості програм, та запропонована методика відображення операцій з ліквідації умовно безкоштовного та пробного ПЗ полегшить протікання процесу вибуття активу з балансу.

3.2 Шляхи удосконалення процесу інвентаризації ПЗ

Інвентаризація – метод бухгалтерського обліку, через який забезпечується виявлення ймовірних розходжень між показниками в обліку і реальною присутністю ресурсів. Втім, при здійсненні перевірки ПЗ виникають проблеми, пов'язані з відсутністю науково-обґрунтованої методики для її реалізації.

Інвентаризація програмних продуктів є процедурою, яку вивчено замало. Положення [25] не містить будь-яких правил проведення інвентаризації саме ПЗ. Лишається незрозумілим, чи перевіряти наявність програм відповідно до існуючих документів, чи за їх матеріальними носіями. Проте П(С)БО 8 зазначає, що нематеріальним активом є права на використання цих об'єктів, тобто підприємство повинно мати документи, які підтверджують права на програми.

Головні принципи процесу інвентаризації організацій і оголошення наслідків передбачено Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань №879 [25]. У цьому нормативно-правовому акті прописуються задачі інвентаризації, що відносно ПЗ, на наш погляд, варто відредагувати, враховуючи специфіку ПЗ (рис. 3.4).

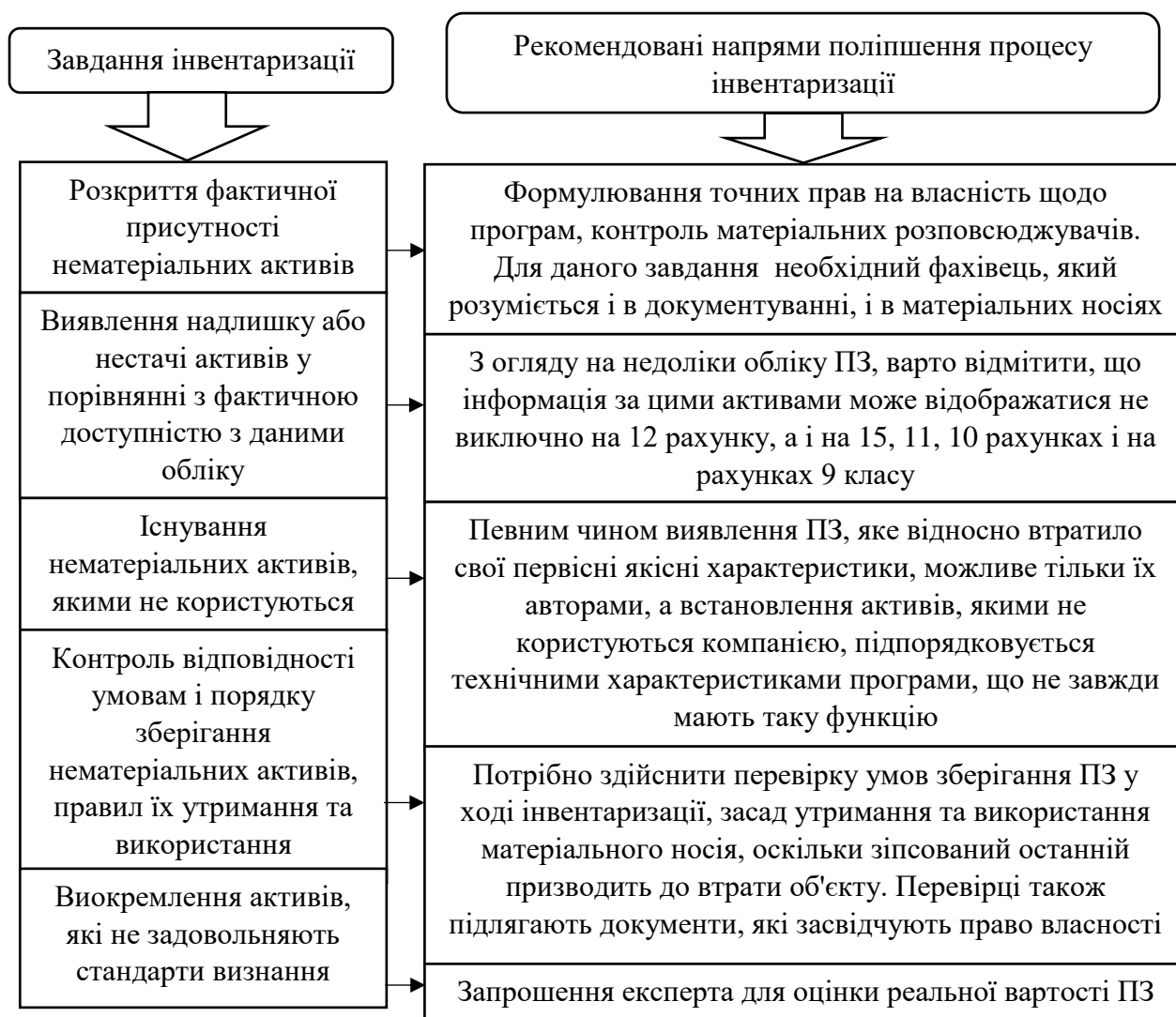

Рисунок 3.4 – Рекомендовані напрямки поліпшення процесу інвентаризації ПЗ щодо завдань інвентаризації

Поліпшення методології процесу інвентаризації дозволено зробити на засаді моделювання, яке дозволить завбачити хід проведення інвентаризаційного процесу шляхом формування зображення досліджуваного об'єкта, розробки кращої методики з урахуванням зменшення витрат, її якості та ефективності, а також забезпечення відмінної організації інвентаризаційного процесу (рис. 3.5). Наслідком цього може бути розроблення внутрішніх регулюючих документів — інструкцій, установ тощо, які регулюють роботу комісій на кожному етапі перевірки.

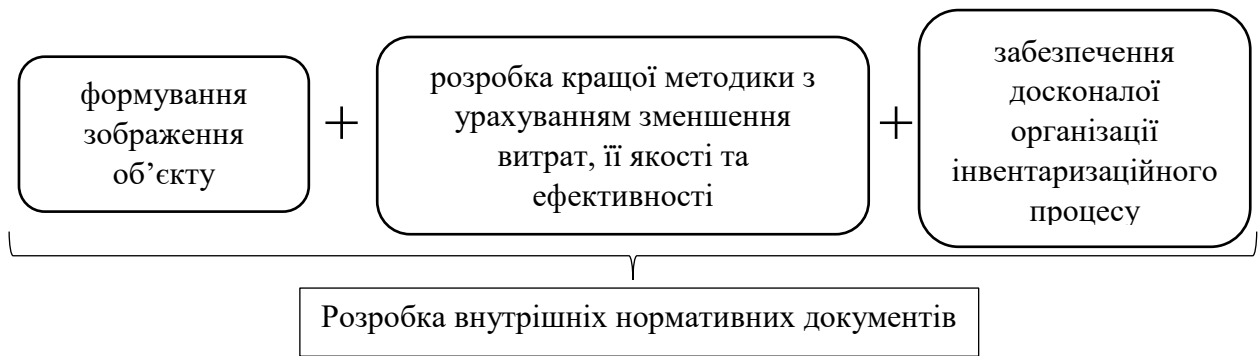

Рисунок 3.5 – Запропонована модель прогнозування інвентаризаційного процесу

На організаційно-підготовчому етапі формується інвентаризаційна комісія, до складу якої повинні ввійти управліючі відділів та головний бухгалтер, а керує нею керівник підприємства або його заступник. Втім, у дійсності бувають інциденти, коли ревізія проходить за участі лише одного чоловіка або комісією у частковому складі, що негативно впливає на якість інвентаризації даного виду активів. Такі обставини сприяють укриванню нестач або додаванням цінностей.

Зауважимо, що потреба у приєднанні головного бухгалтера до складу інвентаризаційної комісії зумовлена тим, що під час процесу перевірки може бути встановлено нестачі або втрати майна внаслідок їх крадіжки або псування. Отож, на нашу думку, для безпомилкової інвентаризації варто зміцнити контроль за її проведенням.

Вважаємо, що поділ етапів інвентаризації, а також конкретизація методики її проведення забезпечить панівну ефективність, об'єктивність та раціональність проведення інвентаризаційної роботи в компанії.

Аналіз діючого законодавства щодо проведення інвентаризації активів підприємства санкціонував виявити незбіжність передбачених у ньому задач змісту нематеріальних активів, що переважно не дозволяє реалізувати завдання перевірки. Чинна система порядку інвентаризації призначена для матеріальних активів, а його використання не допомагає досягненню цілі інвентаризації нематеріальних активів.

Для запобігання виявленої невідповідності конкретизовано завдання інвентаризації програм, підготовано порядок підготовки програмного об'єкта та документів, що підкріплюють право власності на нього до перевірки; покращено методичний підхід до відображення результатів інвентаризації ПЗ в обліку (Додаток И). Такі напрямки поліпшення допоможуть у виконанні завдань інвентаризації даних об'єктів – одержання повної й достовірної інформації про об'єм і склад результатів інтелектуальної діяльності, що оберігаються та використовуються у ході роботи фірми.

На великих фірмах, що мають об'ємний перелік програм, які користуються у своїй діяльності, існує проблема щодо великих часових та трудових ресурсів на проведення ручної інвентаризації шляхом виклику функції Add/Remove Programs, можливості упущення великого об'єму даних через некомпетентність контролера, обов'язковості частого проведення перевірок з метою поновлення інформації.

Тому задіяння передових можливостей в обліку та у ході інвентаризацій ПЗ дозволяє пришвидшити процес та абсолютність даних, вкоротити шанс викривлень за ручної обробки тощо. Величезний спектр вибору програм викликала потребу в акцентуванні на генеральних ознаках для аналізу: характеристика роботи, підсумки та примітки.

Вибір таких характеристик для здійснення аналізу зумовлений не тільки необхідністю розпорядження комп'ютерною технікою на підприємстві, а й змогою єднати процеси управління, ревізії та бухгалтерського обліку програм, що сприяло б зменшенню всіх задіяних ресурсів.

Особливості комп'ютерних платформ з перевірки наявності ПЗ за обраними елементами змальована в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Програми для інвентаризації комп'ютерних конфігурацій

	«10-Страйк: Инвентаризация Компьютеров»	«Total Network Inventory»	«Microsoft Software Inventory Analyzer»	«Агент инвентаризации»	«Учет ПК»
Інвентаризація ПЗ і апаратного забезпечення (АЗ)	+	+	+	+	+
Облік ліцензій	-	-	+	-	-
Дані про МВО	+	+	-	-	+
Формування звітів	+	+	+	+	+
Складання інвентарної картки	-	+	-	-	+
Експорт даних	+	+	+	+	+
Необхідність сплати	у/б	у/б	у/б	п	п

Прерогативами проведення інвентаризації програмних продуктів компанії за допомогою професійних програм є: змога паралельної ревізії АЗ і ПЗ, і перевірки їх порізно; існування даних про користувачів, МВО, формування звітів тощо.

Таким чином, ці привілеї дають шанс здійснювати ревізію персоналу без професійних вмінь на це, додати абсолютність та своєчасність показників, підійняти рівень доцільності даних і попередити ухвалення радикальних управлінських рішень. Тому, для вдосконалення такого методу перевірки як інвентаризація програмних продуктів ми пропонуємо впровадити обов'язковість здійснення цього процесу за допомогою спеціальних комп'ютерних програм.

Отже, ПЗ є важливим елементом функціонування підприємства, тому їх облік та відображення у звітності повинно бути достовірним. Нами було запропоновано: напрямки поліпшення процесу інвентаризації ПЗ щодо завдань інвентаризації, модель прогнозування інвентаризаційного процесу та покращено методичний підхід до відображення в обліку підсумків інвентаризації ПЗ, а також рекомендовано використовувати інформаційні технології у ході перевірки.

ВИСНОВКИ

Таким чином, обрана нами тема дуже актуальна на сьогодні, адже нині економічний розвиток України знаходиться на такому ступені, що більшість активних компаній та організацій беруть участь у залученні до процесу діяльності саме ПЗ. Те, що цей вид активів прийнятий до складу ресурсів фірми, є приводом росту його ринкової вартості, інвестиційної привабливості та прямий захист прав господарюючого суб'єкта.

Згідно із Законом України: «Про авторське право і суміжні права» комп'ютерна програма – це комплекс настанов на зразок слів, цифр, шифрів, побудов, знаків тощо у формі, підходящій для опрацювання апаратним забезпеченням, які налаштовують для здобутку цілей.

У ході дослідження ми виявили такі проблеми: неврегульованість бухгалтерського обліку та оцінки ПЗ, відсутність довершених форм документації обліку та інвентаризації, відсутність науково-обґрунтованої методики для інвентаризації програм, її завдання тощо.

Заради дотримання точності пропонуємо внести зміни у назву деякі форму документації, шляхом вирахування непотрібних слів.

Нами розглянуто потребу використання в обліку необоротних активів реєстрового документа, який би одночасно виконував функції акта введення в експлуатацію, картки аналітичного обліку й акта на ліквідацію об'єкта.

Особливості відображення ПЗ в бухгалтерському обліку визначаються ознаками, що походять від класифікаційних характеристик об'єкта. Враховуючи особливості облікового відображення ПЗ удосконалено робочий План рахунків, шляхом додання деяких аналітичних рахунків.

У результаті дослідження встановлено, що більшість авторів не виділяють особливостей обліку операцій, пов'язаних з вибуттям ПЗ від аналогічних операцій з матеріальними активами. Так, нашою рекомендацією є притримуватися розробленої методики відображення операцій з ліквідації умовно безплатного та пробного ПЗ.

Якщо підприємство схвалює рішення про відмову від оплати безкоштовного та/або пробного ПЗ, то воно повинно бути ліквідовано та списано з рахунків бухгалтерського обліку.

Основні положення проведення інвентаризації підприємств і оголошення одержаних наслідків передбачено Положенням №879. Даним нормативно-правовим актом встановлюються завдання інвентаризації, які стосовно ПЗ, на наш погляд, варто виправити, враховуючи його специфіку.

Удосконалення методології процесу інвентаризації можна здійснити на основі моделювання, який дозволить передвістити хід проведення інвентаризаційного процесу шляхом формування зображення досліджуваного об'єкта, розробки кращої методики з урахуванням зменшення витрат, її якості та ефективності, а також забезпечення досконалої організації інвентаризаційного процесу.

Зазначимо, що потреба у включенні до складу ревізійного комітету головного бухгалтера спричинена виникненню непорозумінь у вигляді дефіцитів або втрат активів внаслідок їх крадіжки або псування.

Крім того, було уточнено завдання інвентаризації ПЗ, розроблено порядок підготовки його та документів, що засвідчують право власності на нього до інвентаризації; удосконалено методичний підхід до відображення в обліку наслідків перевірки наявності програм.

Отже, ПЗ є важливою складовою частиною діяльності підприємства, тому їх облік та відображення у звітності повинно бути достовірним. Нами було зарекомендовано: напрямки поліпшення процесу інвентаризації ПЗ щодо завдань інвентаризації, модель прогнозування інвентаризаційного процесу та удосконалено методичний підхід до відображення в бухгалтерському обліку наслідків перевірки ПЗ, а також рекомендовано використовувати інформаційні технології у ході перевірки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біляченко О. Л. Бухгалтерський облік і контроль операцій з програмним забезпеченням : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Житомир, 2011. 198 с.
2. Біляченко О. Л. Інвентаризація програмного забезпечення: теорія і методика. *Економічні науки*. 2010. № 1. С. 23–28..
3. Городецька М. Шляхи вирішення проблемних питань щодо обліку програмного забезпечення. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики* : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. М. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. С. 86-91.
4. Городецька М. Програмне забезпечення як специфічний об'єкт обліку. *Обліково-аналітичні й статистичні методи та моделі в оподаткуванні, бізнесі, економіці* : збірник тез за матеріалами XVI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 80–84.
5. Діяльність компанії. Головна / СУМИГАЗ ЗБУТ. URL: <https://sm.gaszbut.com.ua/ua/about-us/id/zvitnist-39191#sub39196> (дата звернення: 03.06.2021).
6. Дмитришин В. С., Березанська В. І. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. Київ : *Вірлен*, 2015. 304 с.
7. Дядюн О. О. Програмне забезпечення як нематеріальний актив підприємства: обліковий аспект. *Облік і фінанси*. 2018. № 3. 29-34.
8. Занько Б. В. Комп'ютерні програми: бухгалтерський та податковий облік. *Вісник. Офіційно про податки*. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/9572> (дата звернення: 03.03.2021).
9. Звіт про управління Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумигаз Збут» за 2019 рік. URL: <https://sm.gaszbut.com.ua/ua/files/33143/1>

10. Звіт про фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумигаз Збут» за 2018 рік. URL: <https://sm.gaszbud.com.ua/ua/files/27955/1>

11. Звіт про фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумигаз Збут» за 2019 рік. URL: <https://sm.gaszbud.com.ua/ua/files/32427/1>

12. Звіт про фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Сумигаз Збут» за 9 місяців 2020 року. URL: <https://sm.gaszbud.com.ua/ua/files/34780/1>

13. Лист Міністерства фінансів України від 12.08.2005 р. № 31-04200-10-5/17045. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v7045201-05#Text> (дата звернення: 07.04.2021).

14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16). Основні засоби : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 13.06.2021).

15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38). Нематеріальні активи : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050 (дата звернення: 01.06.2021).

16. Мічурін Є. О., Шишка О. Р. Цивільне право. 4-те вид. Харків : Фактор, 2013. 450 с.

17. Музика А., Азаров Д. Про поняття злочинів в сфері комп'ютерної інформації. *Право України*. 2013. № 4. С. 86–89.

18. Первій І. В. Комп'ютерні програми як об'єкт бухгалтерського обліку / *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2015. № 1. С. 48–53.

19. Перчук О. В. Проблеми обліку та оцінки програмного забезпечення як нематеріального активу підприємства. *Економічний вісник університету*.

2013. № 20. С. 74–78. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2013_20\(1\)__16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2013_20(1)__16) (дата звернення: 03.06.2021).

20. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : станом на 15 трав. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 13.06.2021).

21. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII : станом на 14 жовт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 13.06.2021).

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 14 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 13.06.2021).

23. Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції : Закон України від 16.10.2012 р. № 5450-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5450-17> (дата звернення: 03.06.2021).

24. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 18.10.1999 р. № 242 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (дата звернення: 13.06.2021).

25. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ М-ва фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення: 03.06.2021).

26. Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів : Наказ М-ва фінансів України від 22.11.2004 р. № 732. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04> (дата звернення: 13.06.2021).

27. Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій) та Інструкції щодо їх заповнення (Форми ІВ-

1, ІВ-2, ІВ-3, ІВ-4, ІВ-5, ІВ-6) : Наказ Держ. ком. статистики України від 10.08.2004 р. № 469 : станом на 29 листоп. 2005 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-04> (дата звернення: 03.06.2021).

28. Серпенінова Ю. С. Особливості відображення в обліку програмного забезпечення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. Т. 1, № 6. С. 93–95.

29. Серпенінова Ю. С., Алтинцева О. С. Інвентаризація програмного забезпечення. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України* : зб. наук. праць. Суми, 2014. С. 252–258.

30. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 13 черв. 2021 р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 13.06.2021).

Додатки

Додаток А

SUMMARY

Horodetskaya M.O. Organization and methods of accounting and inventory of the software - Qualifying work of the bachelor. Educational and Scientific Institute of Business, Economics and Management, Sumy, 2021.

The theoretical, methodical and practical aspects of the organization of accounting and a technique of carrying out inventory of the software are researched in the work. The main purpose of this study is to develop a recommendation to improve accounting and inventory process of software products. The state of accounting of the software of LLC Sumygaz Zbut is investigated.

Key words: software, accounting, inventory, primary accounting.

АНОТАЦІЯ

Городецька М.О. Організація і методика обліку та інвентаризації ПЗ – Кваліфікаційна робота бакалавра. Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту СумДУ, Суми, 2021 р.

У роботі досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти організації обліку та методики проведення інвентаризації програмного забезпечення. Основною метою цього дослідження є розробка рекомендації щодо покращення обліку та процесу інвентаризації програмних продуктів. Досліджено стан обліку ПЗ ТОВ «Сумигаз Збут».

Ключові слова: ПЗ, облік, інвентаризація, первинний облік.

Додаток Б

Підходи до визначення понять «комп'ютерна програма» та «ПЗ»

Автор, джерело	Визначення
Закон України: «Про авторське право і суміжні права» [20]	Комп'ютерна програма – набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату
І.В. Первій [5, с. 49]	Комп'ютерні програми – об'єкт права інтелектуальної власності, що виникають у результаті інтелектуальної діяльності фахівців, і створюються з метою задоволення потреб їх користувачів шляхом забезпечення зв'язку з іншими складовими частинами комп'ютерної інформаційної системи
Є. Мічурін, О. Шишка	Комп'ютерна програма – це логічно впорядкована послідовність команд, необхідних для вирішення задачі
А. Музика, Д. Азаров [17, с. 86]	Комп'ютерна програма є різновидом комп'ютерної інформації. Вона обов'язково містить певні відомості й одночасно є побудованою за особливими правилами
В. Дмитришин [6, с. 16]	Комп'ютерна програма – створений творчою діяльністю фізичної особи набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, втілений на носіях будь-якого виду
О.В. Перчук [18, с. 75]	ПЗ – це комплекс комп'ютерних програм, які забезпечують автоматичне функціонування комп'ютера (ЕОМ), тобто це сукупність комп'ютерних програм

Додаток В

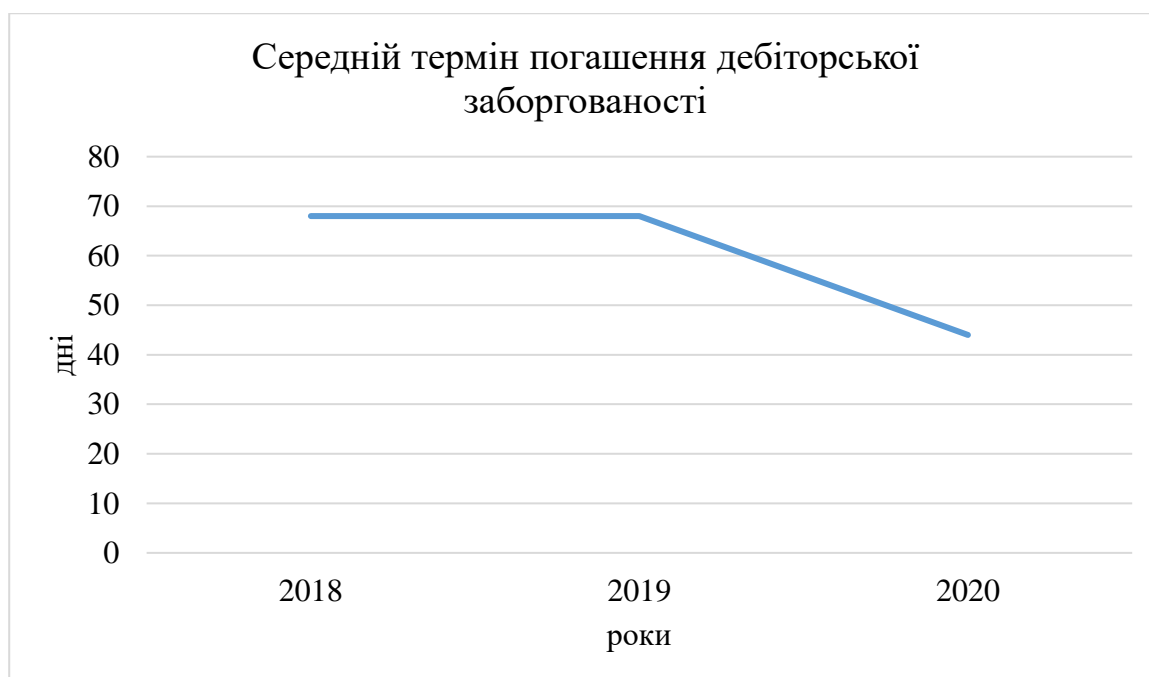
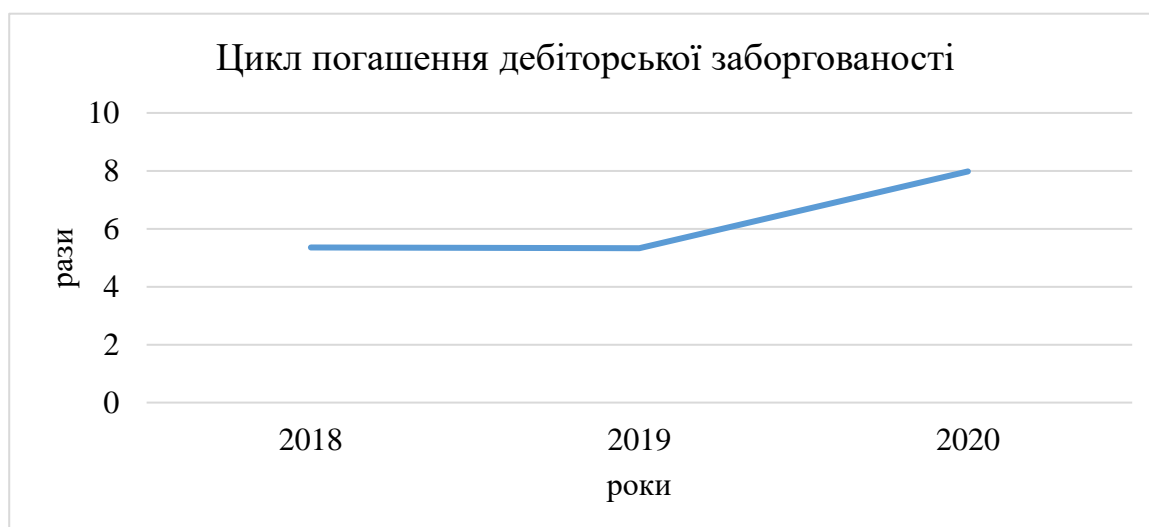
Облікові та правові аспекти використання ПЗ згідно з ЦКУ

Фактор	Особливості	Сутність облікового відображення
Суб'єкти авторського права	Автор програми, фізичні чи юридичні особи, які здобули прерогативу на комп'ютерну платформу згідно з договором або законом	Окреслює яким чином відображаються дані об'єкти в обліку
Виникнення авторського права	Формується з початку випуску	Характеризує момент можливості визнання ПЗ в обліку
Майнові права, якими володіє автор	<ul style="list-style-type: none"> – право на споживання; – виключне право дозволяти користуватися комп'ютерним продуктом; – право на суперечність неправомірному використанню платформи, а на заборону 	Розкривають перелік дій, пов'язаних із здобуттям чи зміною прав, які можна реалізувати через програми, структура облікової системи
Використання комп'ютерної програми	<ul style="list-style-type: none"> – створення; – дублювання, зміна, акомодация; – продаж, передача в найм (оренду); – передача його копій тощо 	
Термін чинності майнових прав	Термін чинності майнових прав на комп'ютерний продукт закінчується через 70 років, що беруть відлік з 1 січня року, наступного за роком смерті автора чи останнього із партнерів, що пережив інших співавторів, крім випадків, передбачених законом	З'ясовує строк корисного використання, що відбивається на розрахунок його амортизації
Правові наслідки завершення строку чинності майнових прав	Після завершення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на програму може без проблем та безоплатно використовуватися будь-ким, крім випадків, встановлених законом	Впливає на устрій облікової оцінки програмного продукту
Право автора на частину від суми продажу об'єкту ПЗ	Автор має непорушне право на отримання грошових коштів у розмірі 5 % від суми кожного продажу оригіналу продукту, наступного за відчуженням оригіналу, здійсненим автором. Вказана сума сплачується саме продавцем	Впливає на устрій облікової оцінки програмного продукту під час його продажу

Додаток Г

Коефіцієнти дебіторської заборгованості підприємства, 2018–2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Коефіцієнт росту	Темп росту, %	Темп приросту, %
Цикл погашення дебіторської заборгованості, рази	5,36	5,33	7,98	1,50	150%	50%
Середній термін погашення дебіторської заборгованості, дні	68	68	44	0,66	66%	-34%

Додаток Д

Таблиця Д.2.1 – Журнал реєстрації господарських операцій при набутті прав на веб-сайт, зроблений на замовлення

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Підписано акт про надання послуг з розробки сайту	154	631	9158,00
2	Відображена сума ПДВ (до реєстрації ПН в ЄРПН)	644/1	631	1831,60
3	Відображено ПК (ПН зареєстрована)	631	644/1	1831,60
4	Оплачено послуги із розроблення сайту	631	311	10989,60
5	Оплачено за реєстрацію доменного імені	371	311	310,50
6	Відображено суму ПДВ (до реєстрації ПН в ЄРПН)	644/1	644/ ПДВ	62,10
7	Відображено ПК з ПДВ (ПН зареєстрована)	641/ ПДВ	644/1	62,10
8	Віднесені витрати на реєстрацію доменного імені до складу витрат на розробку сайту	154	685	248,40
9	Списано суму раніше відображеного ПДВ	644/ ПДВ	685	62,10
10	Здійснено залік заборгованостей	685	371	310,50
11	Запущено сайт (ф. № НА-1)	125	154	9158,00
12	Нараховано амортизацію сайту	93	133	381,60

Таблиця Д.2.2 – Журнал реєстрації господарських операцій при створенні ПЗ працівниками підприємства

№	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
1	Нараховано платіж програмістам за створення програм: — «З/п-підприємство»; — «Penzlyk»; — «Толтек»	154/1	661	11000,00
		154/2	661	30 000,00
		154/3	661	5 000,00
2	Утримано із суми авторської винагороди ПДФО: — «З/п-підприємство»; — «Penzlyk»; — «Толтек»	661	641	1980,00
		661	641	5400,00
		661	641	900,00
3	Утримано із суми авторської винагороди ВЗ програмістам з розробки: – «З/п-підприємство»; — «Penzlyk»; — «Толтек»	661	642	165,00
		661	642	450,00
		661	642	75,00
4	Здійснено нарахування ЄСВ на суму авторської винагороди з а розроблення: – «З/п-підприємство»; – «Penzlyk»; –«Толтек»	154/1	651	2420,00
		154/2	651	6600,00
		154/3	651	1100,00
5	Оплачено до бюджету суму ПДФО	641	311	8280,00
6	Оплачено до бюджету суму ВЗ	642	311	690,00
7	Введено в експлуатацію : — «З/п-підприємство»; — «Penzlyk»; — «Толтек»	125/1	154/1	13 420,00
		125/2	154/2	36 600,00
		125/3	154/3	6 100,00
8	Нарахована амортизація на програми (559+1525+254)	92	133	2338,00

Додаток Е

Типові форми первинного обліку нематеріальних активів та порядок їх застосування

Типова форма та назва документа	Сфера застосування	Підстава для оформлення	Кількість примірників
НА-1 «Акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»	Для оформлення операцій із введення в господарський обіг і використання окремих придбаних об'єктів права інтелектуальної власності підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності	Технічна, науково-технічна та інша документація (ліцензійний договір, авторський договір, патент)	Складає в одному примірнику на кожний окремий об'єкт приймальна комісія
НА-2 «Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»	Для аналітичного обліку об'єктів права інтелектуальної власності	Акт введення в господарський обіг об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова ф. № НА-1); Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (типова ф. № НА-3)	Заповнюють в одному примірнику та ведуть в бухгалтерії на кожен об'єкт чи групу об'єктів
НА-3 «Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»	Для оформлення вибуття об'єктів нематеріальних активів під час їх списання	Зазначають причини вибуття (закінчення / дострокового припинення строку дії: майнових прав, договору на використання майнових прав, ліцензійного договору тощо); залишкову вартість визначають за даними бухгалтерського обліку	Складає у двох примірниках призначена комісія, затверджує керівник підприємства чи особа, на те уповноважена
НА-4 «Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів»	Для оформлення даних інвентаризації окремо за кожним місцем знаходження об'єктів права інтелектуальної власності та за кожною особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності	Наявність об'єктів права інтелектуальної власності встановлюється за документами, що були підставою для їх оприбуткування або якими оформлені (підтверджені) майнові права	Складає в одному примірнику призначена інвентаризаційна комісія

Додаток Ж

ТОВ «Сумигаз Збут»
Підприємство, установа, організація
39586236

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник підприємства
Руденко О.А.

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ

«01» травня 2016 р.

АКТ

Приймання – інвентарна картка обліку програмного забезпечення № 15
«10» червня 2016 р.

Комісія, що створена на підставі наказу № 14 від «04» червня 2016 р.

Розглянула документи на введення в оборот Авторське право на програму «VisitBasis», Авторське право на програму «Соната»

Об'єкт придатний для експлуатації Доробок не потребує

Члени комісії:

ПІБ Міхієнко Л.Р.
Підпис Міхієнко

Ондрухов О.О.
Ондрухов

Коноваленко П.О.
Коноваленко

Щербак Ю.В.
Щербак

№ з/п	Об'єкт обліку			Власник об'єкта	Строк корисного використання	Дебет		Кредит		Дата введення в оборот	Вартість, грн.	Річна сума амортизації, грн.
	Назва	Найменування та № документу, що підтверджує майнові права на об'єкт	Дата виникнення права інтелектуальної власності			Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку			
1	Програма «VisitBasis»	Авторське свідоцтво №556	01.06.2016	ТОВ «Сумигаз Збут»	5 років	125/1	-	154/1	-	09.06.2016	13420,00	2684,00
2	«Соната»	Авторське свідоцтво №522	01.06.2016	ТОВ «Сумигаз Збут»	5 років	125/2	-	154/2	-	09.06.2016	36600,00	7320,00

Зворотній бік

Продовження додатку Ж

Відмітки при зменшення та відновлення корисності активу

Дата	Підстава для записів	Сума зменшення корисності	Вартість об'єкта	Сума зносу		Підпис особи, що зробила запис	Дата	Підстава для записів	Сума відновлення корисності	Вартість об'єкта	Сума зносу		Підпис особи, що зробила запис
				річна	місячна						річна	місячна	
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Зменшення корисності							Відновлення корисності						

Відмітка про вибуття (ліквідацію) програмного забезпечення

Комісія, яка створена на підставі наказу (розпорядження) № 112 від «19» червня 2021 р, розглянула документи, які підтверджують ідентифікацію програмного забезпечення, для вибуття (ліквідації) з господарського обороту не може бути реалізований.

Рішення комісії – об'єкт підлягає списанню Програма «VisitBasis»

Фактичний строк корисного використання	Дебет		Кредит		Первісна (переоцінена) вартість, грн.	Залишкова вартість, грн	Ліквідаційна вартість, грн	Примітки
	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку	Рахунок, субрахунок	Код аналітичного обліку				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5 років	133	-	125	-	13420,00	0,00	0,00	-

Дата засідання комісії 11.06.2021
 Члени комісії: Г.Д. Зимовин О.В. Рубан О.В. Кальченко
 Прізвище
 Підпис Зимовин Рубан Кальченко
 Записи зробив
бухгалтер Рубан
Головний бухгалтер Зимовин
 Дата 12.06.2021

